

ဆက် တူ ကို ရီ.

THE MORNING STAR.

အကကြိ ၁၀.

အ့ဖြီးလး—စရံးအနံင် ၁၀၅၉.

အဘူင် ၄.

Vol. XVIII.

APRIL, 1859.

No. 4.

Miscellaneous.

တံပရံ.

လၢကိာ်အံၤဒၢယၢ်ထံၤဖိကိာ်ဖိအိၣ်ပွဲၤ, ၁၀၀,၀၀၀,၀၀၀ ဂၢလီၤ. မိးအကလုာ်တံၢ်ကတိာ်တၢ်အကလုာ်လီၤဆီၣ်နီၣ်နီၣ် ၁၄ ကျိၣ်လီၤ.မ့ၣ်လီၤဆီၣ်ဒိၣ်ဆံးအါကျိၣ်ဂံၢ်တဒူတၢ်.

၁ရၢ်ဝုၣ်လံးအဂ့ၢ်.

လၢစ.န. ၁၆၅၀ စၣ်စၣ်လၢကိာ်အဲကလံး ၁ရၢ်ကျဲးစၢၤတၢ်အါန့ၢ်၁ရၢ်အဂၤတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲတဂၤ,ကိးအမံၤလၢဝုၣ်လံးမိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကဲထီၣ်လၢအစုပူၤအါအါကလံးလီၤ. မိးခဲကနံၣ်အံၤ,တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတၢ်စးမိးအဝဲန့ၣ်, အါထီၣ်ဂီၢ်ထီၣ်လၢကိာ်အဲကလံးအပူၤကပွဲၤ ၂၇၇၉၁၀ၤ. မိးလၢကိးအံၤရွေးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်ခွဲၢ်ကိး၁၉၄၀၆၀ၤ, မိးအိၣ်လၢထံၤဂၤကိာ်ဂၤ, ၆၄၀၄၀၀, လၢန့ၣ်အမံၤညါ၁ရၢ်တၢ်စးမိးအီၤ လၢကိာ်အဲကလံး အိၣ်ဝဲ ၉၀၄၀ၤ,လၢကိးအံၤရွေး,၉၄၀ၤ,လၢထံၤဂၤကိာ်ဂၤလၢအလဲၤမၤ၁၀ၤ နါအတၢ်.၃၁၃၀ၤ,မိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအတၢ်စးမိးအဝဲန့ၣ်အိၣ်ခွဲၢ်ကိးလၢကိာ်အစုရံၤကၤအါမၤလီၤ.

လီၤစိၣ်တံပရံအဂ့ၢ်.

တၢ်ကျိၣ်တၢ်ဆးလၢအမၤလီၤစိၣ်တံပရံအိၣ်ထီၣ်ဒိလၢစ.န.၁၀၃၇. မိးခဲကနံၣ်အံၤလီၤစိၣ်တံပရံအကျဲးမာဝဲဖဲအံၤဖဲန့ၣ်, ယံၤဝဲမံးလးတကလီၤအိၣ်လံလီၤ. လၢကိာ်အစုရံၤကၤအပူၤအိၣ်ဝဲမံးလး၁ကလီၤယံၤကထိ, လၢကိာ်အဲကလံးအိၣ်မံးလးတကလးမိးလၢထံၤဂၤကိာ်ဂၤလၢအဲကလံးစာဝဲအပူၤမံးလးယံၤကထိအိၣ်ဝဲလီၤ.

လ့ၣ်မ့ၣ်အူအဂ့ၢ်.

လၢစ.န.၁၀၂၉ နံၣ်မၤထီၣ်ဒိလ့ၣ်မ့ၣ်အူလၢကိာ်အစုရံၤကၤ,မိးမၤကျဲး၁မံးလး,လၢစ.န.၁၀၃၀.အကျဲးယံၤထီၣ်ဝဲမံးလး၄၁,လၢစ.န.၁၀၄၀ကျဲးယံၤထီၣ်ဝဲမံးလး ၂၁၆၇.လၢစ.န. ၁၀၅၀ ယံၤထီၣ်ကမိးမံးလး .၇၃၅၅. လၢစ.န. ၁၀၅၆. ယံၤထီၣ်ဝဲ မံးလး ၂၃၂၇.၂.

Contributions for printing Commentary.

ပုဂံကညီဘဉ်ဟွံဂ္ဂုလၢပူဂ်နံးလိပ်စိဆွံအစိပညီအဂ္ဂါ.

စ.န.၁၈၅၉နံဂ်.

ကယဲာ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအလီၢ်တပူၤလၢလၢအိၣ်လၢမ့ၣ်, တကူၣ်, ပသံၣ်, ဘျံး, တၢ်ဝဲၣ်, တီအူ, စွဲကျိၣ်, ဟီကတး, ခုၣ်ၤ. မိတၢ်ဘျး တၢ်ဖျိၣ်တၢ်ဆူတၢ်ဖိး တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲထဲလၢပပၢ်လၢအိၣ်, မိကစၢ်ယုၣ်ဂ္ဂုးစးန့ၣ်ဘဉ်လၢဂ္ဂုအါအါတက့ၢ်.

မၤၤဒဲးန့ၣ်ဒီးအပျဲၢ်အဘိၣ်လၢ တၢ်ဝဲဒီးတၢ်ဝဲလၢအဟ့ၣ်စ့ လၢပူဂ်နံး လိပ်စိဆွံအဂ္ဂါ ပ္တဲၤအံၤပ္တဲၤန့ၣ်ပာ်ဖျိၣ်လၢအၤအရၣ်အစ့ပူၤဒီးအၤအရၣ်မ့ၢ် ဟ့ၣ်ကမိး တၢ်တုၤလၢၤအရၣ်ဝံး အစ့ပူၤဒီးလိပ်တဘျီလၢအဒုးန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အမံၤ, ဒီးအၤအရၣ်အမံၤဒီးဟ့ၣ်ဆိးအါဆိး ခုၣ်ၤန့ၣ်ၤတးဒီးလၢအံၤက့ၢ်တုၤပူဂ်နံးတၢ်ဝဲ, ဒီးအရၣ်ဝံးကဟ့ၣ်က့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အဲၣ်န့ၣ်လၢ လိပ်ပ္တဲၤအံၤပ္တဲၤန့ၣ်တုၤအပူၤလၢအိၣ်ပ္တဲၤထီၣ်ထဲဒီးဒီးဒီးအစ့လၢအဟ့ၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဒီး က့ၣ်ညါညါဘက့ၢ်ဒီးပကဒုးန့ၣ်အဒိအထဲၣ်ဒိအံၤ, အရၣ်ကညီတဂၢ်အထံၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်စ့လၢအစ့ပူၤ, တဂၢ်တဘးတဂၢ်အံၤတး, တဂၢ်တဂ္ဂုၤ. ဒီးန့ၣ်ၤတးဒီးအရၣ်ကညီန့ၣ် ကပာ်ဖျိၣ်ဒဲဒီးတး ၅၀၀၇၀၇၀၇၀, တး၁၀၀၇၀၇၀၇၀, ဖဲအန့ၣ်ဝဲဘဉ်ဟ့ၣ်ကမိးလၢအၤအရၣ်ကီၤလၢ ဝါအစ့ပူၤဒီးအရၣ်ကီၤလၢဝါအဲၣ်န့ၣ်ဘဉ် ကွဲးလဲးမးအုၣ်အၤလၢအန့ၣ်စ့ပ္တဲၤအံၤပ္တဲၤန့ၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ဝဲလၢၤအရၣ်ကညီအစ့ပူၤဝံးဒီးအရၣ်ကညီဘဉ်ဟ့ၣ်လဲးမးအဲၣ်န့ၣ်ဒီးလိပ်တဘျီလၢအ ကွဲးဒိၣ်ဒိဒိအမံၤ, ဒီးအၤအရၣ်အမံၤ, ဆူအရၣ်ဝံး အအိၣ်န့ၣ်လီၤ, ဒီးတုၤအရၣ်ဝံးန့ၣ်စ့ကကွဲး ဟ့ၣ်ယုၣ်အရၣ်ကညီလၢလိပ်ဟ့ၣ်လီၤအၤလၢအန့ၣ်တုၤလၢအဂ္ဂါအကျိၣ်လီၤ. မ့ၢ်မၤဒဲးန့ၣ် ဒီးကလီၤတၢ်ဒီးကန့ၢ်က့ၢ်လိပ်လၢအစ့အဂီၢ်လီၤ.

Extract from Mr. Thomas.

လၢလါမၤဒဲး ၇ ဒိအရၣ်ဒိမၤကွဲးတၢ်စံးဝဲ.

အပျဲၢ်အဘိၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်ဒိတၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်ရၣ်တၢ်မုၢ်ဘဉ်စးဒီးဒီးန့ၣ်ပူၤ ကမိးလိပ်တဘျီလိပ်. အတၢ်ရၣ်တၢ်မုၢ်ဒိၣ်တးဒီးမၤဝဲဒီးဝါဒီးပုၤနီၣ်ကွဲးတၢ်ဘျီ, ဝါဒီးအဒိး စံးဝဲ. အရၣ်ကီၤလၢဝါ အိၣ်ထဲအရၣ်ဒိမၤတဂၢ်ဖိးတဘျီဆုၣ်ပုၤလၢညီအပျဲၢ်အဘိၣ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒိမုၢ်ဖးဒိၣ်လီၤ. အိၣ်ဖျိၣ်ဘါထုကဖၣ်စ့တၢ်ဒီးအဆၣ်ထီၣ်လိပ်အၤလၢတၢ်စံးဘဉ်ထဲဘဉ် ဒိအံၤဒဲးန့ၣ်မးလိပ်စံးဝဲ. တနံၣ်ညါအတၢ်ပူၤပုၤဒီးဘျးအၤအိၣ် ၁၅၀အဘျီ, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကဲထီၣ်ဒိအိၣ် ၆ ပူၤ. ဘဉ်ဟီထီၣ်ကွဲး လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အကျိၣ်အိၣ်ထဲခဲၣ်, န့ၣ်က့ၢ်ဝဲ လၢအတၢ်ယၢ်လီၤက့ၢ်အၤအိၣ်လွံၣ်ဂၤ, ဒီးခဲကနံၣ်အံၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘဉ်စးဒီးဟီကတးအိၣ် ၃၄ပူၤ. အရၣ်ကညီအိၣ် ၃၅ ဂၤ, အရၣ်ပံၤလီၤအိၣ် ၄ ဂၤ, ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိလၢအတၢ်ကျဲး စး၇၀ဝဲဘဉ်ဝဲ အိၣ် ၉၀၀. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါပုၤဒီး အၤ ဒီးပုၤဆုၣ်တၢ်ဒိအမ့ၢ်အတီ အိၣ်စ့ၢ်ကီးတဘျးဂၤလီၤ. လီၤဂၢ်လၢၤဒီးစိဆွံဒီးကယဲာ်လီၤဝဲဒိတၢ်ယဲစ့အါအါကယဲာ် အဒိးန့ၣ်လီၤ, စံးဝဲ.

အရၣ်ဒိမၤဒဲးအဂ္ဂါ.

လၢလါအုၣ်ပြီးလး အံၤပန့ၣ်အရၣ်ဒိမၤ ဒဲးအလိပ်မိၣ်တၢ် တဘျီကွဲး ဝဲလၢအံၤကလံးအ

ကျွေးစားဝဲလောဘိပင်ဘိဘေးလောဘိကလွေး ယွှင်လိပ်တဘွင်လံ၊ ဝရည်မိ ပုင်အစိာ်ဆန်ဆန် ကွေးတမံးစီးတည်. ဝါတံးဖိးတံးမးအိန်အါကဲန်ဆိးဝဲတေးစီးဘိကွေးတချူးစီး တည်. ဝါကလွေး ယွှင်အိးလောခံလီၤစံးဝဲ. လောနုန်အမဲင်ညါပြိုင်အပျှော်အဘိန်ကွေးယွှင်ယုာ်အလံင်မံင်တါတဘွင် ဝတေးစီးဗျါလၢ အတဘးပုးနီုတည်အိးတည်, အမိန်တလိာ်ဆာနုာ်လၢ အကယဲကွေးမၤဝါ နါတံာ်လၢပြိုင်အပျှော်အဘိန်အကျါဒ်လၢဒ်အိးစီး အဘးထီၣ်ဝဲ၊ ဝဲလၢအကယဲကွေးစီးအဘး ဝယုာ်ထီၣ်ကွေးအပျှော်အဘိန်ဒ်ဒ်ဒ်ကလဲာ်န့ၣ်ဝဲကွေး, ယွာ်တယွှင်စီးတည်အခွေးတည်, မ့ၢ်အပျှော် လဲာ်. ယွာ်တဖုးအိန်ဆုန်အိန်ဆုန်စီးတည် အိးတည်, စံးဝဲဒ်ပုၤ. လောနုန်အမဲင်ညါစံးလၢယွာ်လူလီၤ ဂံာ်လီၤဘေးစီဆွဲမဲအအိန်အပျှော်ပုးစီးလၢကိာ်ဒ် တည်ညါ, စီးပုၤလဲထီၣ်အပျှော်အဘိန် အါထီၣ် ရၢရၢ, စံးဝဲဒ်.

Kyook Kai's Journal.

၁၈၅၉ လါယန္တူအါရံ၊ ၂၅ ဒီကွေးဝဲ.

ခဲကနံၣ်အံးတည်ယဘေးလၢယကလဲၤဟးဝုၤပီၤ တံာ်ဆူပုၤဂူမိန်မိအကျါစီး ခံၣ်ထဲၤထဲလီၤ ပကစၢ်ယွှင်ဂူၤအတံာ်ဘေးခုအကစီၣ်ကစီးလီၤ.

၁ ယန္တူအါရံ၊ ၂၅ နံၤပတးထီၣ်လၢအပျှော်အဘိန်အကျါ လၢစီၤတုးန့ၣ် စီး ပတူလၢ စီၤမုၢ်ဒ်အကိာ်လီၤ. စီးတံာ်လၢပုၤစီၤမုၢ်ဒ်အိးတဖၣ်အံးအိန်စွၤဂၤလီၤ. စီးအဝဲဒ်တဖၣ်န့ၣ် ပခံၣ်ထဲၤထဲလီၤအိးတအာၣ်လီၤအိးလီၤတည်ထံာ်နီုတမဲး တည်စီးပမံၣ်န့ၣ်တဒိဝံးစီး ပလဲၤ ကစီးလီၤ.

၂ မၤကစီး ယန္တူအါရံ၊ ၂၆ နံၤပတူကစီးလၢပုၤ ဘိဒါအာၣ်ခိၣ်လီၤ. စီးမဲးန့ၣ်ပထံာ် လိာ်တည်ပဘေးစီးဝရည်ပီၤကၢၣ်တဂၤလီၤ. စီးပမံၣ်န့ၣ်တဒိတဖၣ်မုၢ်န့ၣ်ဝဲရည်ပီၤကၢၣ်ဘိကွာ်ပုၤ စွဲစီးဘျာ်အဘးန့ၣ်လဲ, ဂ ဂၤလိာ်, တည်ဆုန်စီးတဝံးစီးတည်. မုၢ်ဆုန်ထီၣ်တနံၤပလီၤဖး လိာ်ပဘေး လီၤ.

၃ မၤကစီးယန္တူအါရံ၊ ၂၇ နံၤပတူနံၤပတူလၢဘုၣ်ဆုန်ခဲအာၣ်ခိၣ်လီၤ. စီးမဲးန့ၣ်ပထဲၤဟး ဝုၤပီၤလၢပုၤဂူမိန်မိအကျါဝတေးစီး ပုၤတနီၤနီၤ လီၤဂၢၢ်လၢအကယဲဘိကွေးယွာ်လီၤ. မ့ၢ် တနီၤနီၤတဒိကနံၣ်တည်တံာ်နီုတမဲးတည်. လောနုန်အမဲင်ညါပုၤလၢအဘိတုာ်လိယွာ်စီၤဘူစွ တဂၤန့ၣ်: ဟးထီၣ်ကွာ်လၢပုၤဘိယွာ်အကျါစီး အိန်ရှလိာ် ကွေးအဘေးလၢပုၤ ဂူမိန်မိလီၤ. စီး တူၤပလဲၤတူၤလၢပုၤဂူမိန်မိအကျါစီးပမံၣ်ထဲၤထဲလီၤ စီးစီၤဘူစွတဂၤန့ၣ်စီၤကွေး အဘေး ဆူယွာ်အအိန်လီၤ. စီးပမၤအရှလိာ်ကွေးအပျှော်အဘိန်မဲးတည်ဆုန်ခဲန့ၣ်လီၤ.

၄ မၤကစီးယန္တူအါရံ၊ ၂၈ တနံၤန့ၣ်ပတူလၢလီၤခဲမိအထီၣ်လီၤ. စီးမဲးန့ၣ်ပခံၣ်ထဲၤထဲ လီၤတဒိကနံၣ်တည်တံာ်အါအါတည်ထဲဒ်အကထိၤပုၤကထိၤဖျးဒ်အဘေးလီၤ.

၅ မၤကစီးဖူးဩါအါရံ၊ ၁ နံၤပတူလီၤလၢပုၤလိာ်အကျိၣ်, မဲးပုၤကိးဝဲလၢခံၣ်ဒုအကိာ် န့ၣ်လီၤ. စီးပုၤခံၣ်ဒုမိတဖၣ်န့ၣ်ပတထံာ်တည်နီုတဂၤ တည်. အပျှော်အံး. ဤ ကျွန်အပဒိၣ်ပာ် လီၤဘူးမိလၢယိမိ, ဘွဲမိပံးယိမိ, တဖၣ်န့ၣ်, ဟဲထီၣ်လၢပုၤကညိအကျါစီးစွဲကိာ်စွဲကိာ် တံာ်စီး မၤတဒိတပါမိာ်မုၢ်ပိာ်မၤတဖၣ်စီးမၤဂုၢ်မၤဂီၤပုၤကညိအတံာ်မိတံာ်လဲၤတူၤပုၤကညိတူၢ် တန့ၢ်ခိၣ်တကဲလၢတည်စီးစွဲာ်ထီၣ်ဟးလီၤဆူမံၢ်ခိၣ်ပုၤကျါခဲလၢာ်လီၤ.

မၤဝေးဒ်န့ၣ်ဒီးပမံၤဘဉ်လုာ်ပှၢ်လၢ်ကျါတဒီးဒီး မုၢ်ဆဉ် ထီၣ်တနံၤန့ၣ် ပဟုပစဉ်တဒိၣ် လၢၤဘဉ်နီတစဲးဘဉ်.ဒီးပလဲၤကမိးတနံၤခွတနံၤကျၢၤဒီးပတထံၣ်ပှၢ်အါအါဘဉ်, ပမံၤထံၣ် တဒုတဂၤဒီးပကတိၤတၢ်ဒိအိၤတချးဘဉ်,ဗွၢ်ကွံာ်ဆူတၢ်ခွဲကျါတဘိၣ်လီၤ.

လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါပလဲၤလၢညါတစဲးဒီး ပှၢ်တဂၤခံၤဂၤဆိး ဘဲလၢဇးပူၤန့ၣ်ပထံၣ်ဘဉ် ဒီးဒီးပဗ္ဗပှၢ်ဒီးဟုတဒိၣ်ဘဉ်ဒီးပပှၢ်ဘုတထီၣ်ပဟုဘဉ်အပှၢ်တဘးလီၤ.

လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ, ပှၢ်ကျိအဝါလၢမုၢ်န့ၣ်ကလံၤထံး တဒိန့ၣ်ထဲၤဝါလၢပဒိၣ်ပာ်လီၤဒီးလၢအကွၢ်တၢ်တဒိန့ၣ်လဲၤမၤဝဲပှၢ်ဖဲန့ၣ်တဂၤလီၤ.

၆ ပလဲၤတၢ်ခံၤဒိကျဲ,ဖူးတြူၤအါရံၤဂုဒိပတုၤလၢကွၢ်ဂီၤဒါဒီးပထံၣ်ဘဉ်ပှၢ်ကညိဖဲန့ၣ် လီၤ.ဒီးပဒိပုၤဝဲၣ်ဖဲန့ၣ်ဘၢ်ယွၤဒီးမိၣ်ထဲၤ,ထီလံ ၃၀၀န့ၣ်က့ၤကမါ က့ၤဆူအလီၢ်ခံတဒိလီၤ. ဒီးပှၢ်ကွၢ်ဂီၤဒါဒိတဖဉ်တဒိကန့ၣ် ဘဉ်တၢ်အါအါဘဉ်. အခိၣ်တလိာ်စံးဝဲလၢဘါလိာ်တၢ် လၢမဲကံအပူၤတဒိဒီးဘါဘါယွၤတခွဘဉ်.မၤဝေးဒ်န့ၣ်ဘး ဒီးပဝဲဒ်ပာ်ကိး ၉၀ပလဲၤက မိးဆူညါတဘိလီၤ.

၇ မၤကမိးဖူးတြူၤအါရံၤဂုဒိ,မုၢ်ယဲာ်နံၤပတုၤကမိးလၢမစိအဟံၣ်လီၤ. ဒီးပှၢ်ပစိတ ဖဉ်န့ၣ်ပစံၣ်ထဲၤထဲၤလီၤဒီးဒီးအဝဲဒ်တဒိကန့ၣ်ဒီးဘဉ်တၢ်နီတစဲးဘဉ်.အခိၣ်တလိာ်ပကွၢ် လီၤဂၢ်လၢပလဲၤလၢအကီၢ်ပူၤတခဲာ် ဝဲဘဉ်.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, စံးဝဲပဒိၣ်ခူညှဉ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မတၢ် ဟ့ၣ်န့ၣ်ခွဲကျဲတဂၤလဲၣ်. မၤဝေးဒ်န့ၣ်ဒီးတဒိကန့ၣ်ဘဉ်တၢ်ဘဉ်ဘးဒီးမုၢ်ဆဉ်ထီၣ်ပလဲၤက မိးဆူညါလီၤ.

၈ မၤကမိးဖူးတြူၤအါရံၤ ၅ ဒိလၢမုၢ်ဆုနံၤတနံၤပတုၤကမိး လၢလၢာ်လီၤထံးအာၤခိၣ် ပူၤလီၤ.ဒီးပှၢ်လၢာ်လီၤထံးဖိတဖဉ်အံၤအာၤရၣ်တဒိဘဉ်.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ဘဉ်တၢ်ဆူတၢ်ဆါ ဒီးလီၤမုၢ်လီၤဖးလီၤ ပြီလီၤပြါလၢအံၤတပူၤလၢဘးတပူၤလီၤ.မ့ၢ်အာၤရၣ်တဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ပှၢ် ပှိမုၢ်ဒါဒိဒီးက့ၤက့ၤဝဲဆူအဟံၣ်အစိလီၤ.

ဘဉ်ဆဉ်ဒီးခဲကန့ၣ်အံၤ,မၤထီၣ်က့ၤအာၤခိၣ်ဒီးအာၤရၣ်တဂၤပာ်အာၤလၢအကယဲက့ၤ ဝဲထံ.လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါပှၢ်ပူၤခိၣ်မိလၢအမၤတရီတပါတၢ်တဖဉ်န့ၣ် ခဲကန့ၣ်အံၤအုၣ်လီၤ.ခိၣ် လီၤက့ၤအာၤလၢအကဘါထီၣ်က့ၤယွၤဝဲပှၢ်တၢ်လီၤ.ဒီးဖဲန့ၣ်မ့ၢ်မုၢ်ဒိဘိဘိး အနံၤဘးဒီး ပဒိၣ်ဖဲန့ၣ် ၂ ဒိဒီးပလဲၤကမိးဆူညါလီၤ.

၉ မၤကမိးဖူးတြူၤအါရံၤ ၇ ဒိပတုၤလၢကွၢ်ဂီၤဒါဒီးပထံၣ်လီၤ.

၁၀ မၤကမိးဖူးတြူၤအါရံၤ ၈ နံၤတနံၤပတုၤကမိးလၢမစိအာၤခိၣ်ပူၤလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်အာၤ ခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်အုၣ်ကွံာ်အိၤဒီးအိၣ်ကွံာ်ဗုၣ်ဒီးဟံၣ် ၂ ၉ ချဉ် လီၤ.ဖဲန့ၣ်ပတမံဘဉ်ဒီးပဂုၣ်ကျဲး စးက့ၤဆူအလီၢ်အာၤခိၣ်လီၤ.

၁၁ မၤကမိးဖူးတြူၤအါရံၤ ၉ နံၤတနံၤပတုၤလၢစိၤတုၤဒါဒီးယထံၣ်လိာ်က့ၤယဘးဒီးယ ဖိယမါယပှၢ်ယဝဲၣ်တဖဉ်လီၤ.ဒီးယဖိမုၢ်တဂၤဒီးအမိၢ်န့ၣ်တဒိဘဉ်ဆူညါဘဉ်.တၢ်ဆါဒါဒိဒိ ခိၣ်ကလဲာ်လီၤ.ဘဉ်ဆဉ်ဒီးယဘဲက့ၤတုၤအံၤခိၣ်ဆူညါထီၣ်က့ၤတစဲးထံ,ဘဉ်ဆဉ်ဒီးတဆူညါ နီၢ်နီၢ်ဒီးဘဉ်,ယပာ်ယဘးမ့ၢ်ဆူညါထီၣ်က့ၤဒီးယကလဲၤကမိး ဆူမုၢ်န့ၣ်တဘိလီၤ. မၤဝေးဒ်န့ၣ် ဒီးဒီးဒီးယွၤကဒုးန့ၣ်ယကျဲဆူတၢ်အလီၢ်လၢယွၤအဘိအ မုၢ်ကဲယီၣ်ဝဲတပူၤပူၤန့ၣ်ဒီးဘါထု ကဖဉ်န့ၣ်ယဂီၢ်တက့ၢ်.လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါဒီးဒီးယကမၤယွၤအတၢ်လၢယညှဉ်ဝဲဘးဂ့ၢ်တုၤယဝဲ ဝဲတစုန့ၣ်ဒီးဘါထုကဖဉ်န့ၣ်ယဂီၢ်လၢယွၤတက့ၢ်လီၤ. ကျိးခဲ.

Letter from Shemo.

အိၣ်လၢတပူၤလၢ်လၢ်ဝၢရၣ်မးမးအပျဲၣ်အဘိၣ်ခဲလၢာ်ခွၣ်ဒၤ.

ခဲကနံၣ်အံၤယၢၤဒုဖိဒုဂ်ဝဲၣ်ယၢၤအံၤ,ယဆၢလၢယွၤအဘျးအဖျိၣ်မိးအလၢထူၤအက
ပီၤထီၣ်,အစိဒိၣ်အကမီၤထီ, အကူၢ်ဒိၣ်အတၢ်န့ၣ်အါ, အတၢ်ညၣ်ကညိၤဂ့ၤအတၢ်ဘးကညိၤ
ဘၣ်န့ၣ်,မိအဘၣ်ဝၢရၣ်မးမး,မိးအပျဲၣ်အဘိၣ်,အမုၢ်အခွါ,မိးဒိၣ်မိးဆိးခဲလၢာ်အစိၤမိၤအ
ဃၣ်ဃၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ယပာ်ဝၢရၣ်မိးယမိၢ်မးမးယဖိဒုဂ်ဝဲၣ်အပျဲၣ်အဘိၣ်ဃရံၣ်ဖး ဘိၣ်ခွၣ်ခဲလၢာ်ခွၣ်ဒၤ, ယ
ကစံးဘၣ်ထဲဘၣ်ဒုလၢပှၤဘျဲမုၢ်ထီၣ်မိအ ဂ့ၢ်အဖီၢ်တ ခဲးလီၤ. အဂ့ၢ်ဒိၣ်အံၤ, လၢလၢဒွးစ့ၣ်
ဘၢအပူၤန့ၣ်,ပှၤ တီအူဖိအဝၢရၣ်ဘးပှၤဝၢရၣ်မ့ၢ်စံၣ်တဂၤဟး ထီၣ်လၢအလီၢ်မိး လဲၤဝဲဆူဂူ
ခိၣ်မိအကျါလီၤ. မိးယဲဒၣ်ယလဲၤပိၣ်ခ့ၢ်ကိးအခံၤလီၤ.

မိးတုၤမ့ၢ်ပလဲၤတုၤလၢဘျဲမုၢ်ထီၣ်န့ၣ် တၢ်မၤအဘးဒိၣ်အံၤ, တုၤမ့ၢ်ပလဲၤတုၤဒိန့ၣ်ဝၢရၣ်
မ့ၢ်စံၣ်ဒိၣ်က့ၤဒီက့ၤအိၣ်လၢကစၢ်ယၣ်စ့ၣ်အတၢ်ဘးအကစိၣ်ဘး မိးပှၤဘျဲ မုၢ်ထီၣ်မိ
အခိၣ်ကဲၤဖိတဂၤန့ၣ်မိးအဖိအလံၤ, မိးအူဖိဒုဂ်ဖိတဖၣ်ယဲကန့ၣ်ဝဲမိးအဂူၣ် ခုအဘးခုမိးစံး
ဝဲလၢအကစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤကဘျဲက့ၤထူကဘိက့ၤယွၤကမၤလိလံာ်ကမၤလိလံာ်လီၤ. မိးစံး
ဝဲလၢအကမၤထီၣ်ခဲခိၣ်န့ၣ်ကျိၣ်ခွၣ်ကျိၣ်ဝဲၣ်ဝံၤလံၤ.

မၤဘးဒိန့ၣ်မိး တၢ်တြိအိၣ်တမံၤဒိၣ်အံၤ, ခဲလီတဂၤယဲမၤအိၣ်ဘးဒိးအဝဲခွၣ်တဖၣ်န့ၣ်
လဲၤမၤဆၢက့ၤခဲလီၤဘးဒိး မၤလိၣ်အဘး ခံမိလၢာ်ကဲ ထီၣ်တၢ်ဒုးဒုးဝဲဒုးနးကလဲၣ်လီၤ.
မိးပအိၣ်ဖဲန့ၣ်တနံၤဘၣ်တနံၤဘၣ် ဆၣ်မိး မၤထီၣ်ခဲခိၣ်တချး ဘၣ်,မိးပအိၣ်တုၤလီၤလၢ
ဝဂၤ၅၉ န့ၣ်လိယန့ၣ်အါရံၤအပူၤန့ၣ်မိးပယဲက့ၤက့ၤလီၤ.

မိးတုၤပက့ၤတုၤက့ၤလၢပက့ၤအကီၢ်ခီၣ်န့ၣ်မိး ပအိၣ်မိး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ.
မိးတုၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝံၤမိး ဝၢရၣ်မ့ၢ်စံၣ်ပၣ်အဘးလၢအကလဲၤဒိးလီၤ. ဝၢရၣ်န့ၣ်စံးဝဲဒၣ်,ဝ့ၢ်အပ
ဒိၣ်မ့ၢ်လဲၤမိးဘိကလဲၤမိးဝ့ၢ်အပဒိၣ်လီၤ. မိးပအိၣ်မိးဖဲန့ၣ်တနံၤဘၣ်တနံၤလီၤ.ပတယဲက့ၤ
လီၤဘၣ်ဆူဝ့ၢ်ပူၤဘၣ်.

မၤဘးဒိန့ၣ်မိးပအိၣ်တုၤလီၤလၢလီၤဖျးတြၢၤအါရံၤရဲ နံၤတနံၤလၢဂီၤဂီၤဒုန့ၣ်ရံၣ်ဃၣ်ဃၣ်
န့ၣ်ပထံၣ်ပှၤယဲလၢဝ့ၢ်ပူၤလၢမးမးမ့ၢ်စံၣ်အအိၣ်ခဲဂၤ,ယဲတုၤဘးဒိး စံးဝဲလၢဝၢရၣ်မ့ၢ်စံၣ်
အဖိခွါလၢအကိးဝဲအမံၤလၢဖြိတဂၤန့ၣ်ဝံၤစံးဝဲဒၣ်.စံးဒိန့ၣ်မိး ယဝံၤကွၢ်အိၣ်ပတနံၤဟူမး
အဆၢလဲၣ်.မိးအဝဲခွၣ်စံးဝဲဒၣ်တဆါဘၣ်အါနံၤအါဒီဘၣ်. ဆါဘဒီမိးဝဲလၢဖျးတြၢၤအါ
ရံၤ ၂ နံၤလၢမုၢ်ထူၣ်တဆံခဲန့ၣ်ရံၣ်ဃၣ်ဃၣ်န့ၣ်လီၤ.

မိးကွၢ်တက့ၢ်,တၢ်လၢဝ့ၢ်တီအူအဝၢရၣ်, ဝၢရၣ်မ့ၢ်စံၣ်တဂၤအံၤအဘး ပှၤလံၤ.အဝဲဒၣ်မၤ
ကစၢ်ယွၤအတၢ်အံၤန့ၢ်ဟူဘၣ်ဆၣ်လၢအဖိဝံၤမိး တပၣ်စၢ်လီၤအဂ့ၢ်အဘိ လၢကစၢ်ယွၤ
အပူၤလ့ၤတက့ၤဘၣ်.အခိၣ်တလိၣ်ပၣ်ဆူၣ် အဘးဝပှၤတၢ် လၢအတဘးပုၤနီၣ် ဘၣ်ဘျဲမုၢ်
ထီၣ်မိဘၣ်လီၤ.န့ၢ်ဟူဝနၣ်က့ၤလၢအဖိဝံၤဘၣ်ဆၣ်မိးပၣ်ဖျါ ထီၣ်အဘးလၢအဂူၣ်အိၣ်ဂၢ်အ
ဘးအိၣ်ကျၢၤဒၣ်တၢ်ဒိၣ်မိၤထီၤဘးအဒိးန့ၣ်လီၤ.ကွၢ်လံာ်စိဆွံၤထီၤဘးအဆၢဖးဒိၣ် ဝး ၁၂-၂၂
န့ၣ်ခဲလၢာ်တက့ၢ်.

မိးတုၤမ့ၢ်အဆၢအကတီၢ်ဘူးထီၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢဘျဲကဘၣ်ကမိးဘးဒိးပယဲက့ၤ

ကွာဆူထံဘူးပူဖဲဝရဉ်ရှဉ်ဖိအိဉ်ဝဲအလီၤန့ဉ်လီၤ. မိးခဲကနံဉ်အံၤဝရဉ်တလဲၤလၢအာဉ်. အ
 ဝှၢ်ဂိအံၤ, မၤလိာ်အသးတံးဖိးဆဉ်, မိးဝရဉ်မ့ၢ်လဲၤဝနဉ်ကမၤဝရဉ်တချး ဆဉ်လီၤ. ဆဉ်
 ဆဉ်မိးအပျဲၢ်အဘိဉ်, ဝရဉ်မးမးဝး ဘိဝဲလၢာ်ခွဉ်ဂုဇၢ, ဝးပှၢ်နီဉ်ဆဉ်ပဒိပှၢ်ဝဲၢ်ပှၢ်ဆဲး
 ထီဉ်ဖိအဂီၢ်နီတဘျီတဂ့ၤ. မိးဝိးအဝဲခွဉ်ကကဲဆဉ်ကွၢ်ပကစၢ်ယုဉ်ရှူးစရံးအဖိအလံၤအပျဲၢ်
 အဘိဉ်မိးမိပတၢ်ထုကဗဉ်န့ၢ်စၢၤအဂီၢ်လၢယွၤဝပှၢ်ပှၢ်တက့ၢ် ခွဲနီဉ်ထီဉ်အိၤကိးဂၢဒဲးတ
 က့ၢ်. အမ့ဉ်. ယဆၢတၢ်ဆိဉ်ဂ့ၤထာဉ်ဂ့ၤကိးဂၢဒဲးတက့ၢ်. . ဝဂၤ၅၉နီဉ်, လီၤမၢ်ရှူးဝုန့ၢ်ကွဲးဝဲ
 လၢဝရဉ်မးမးမိးအပျဲၢ်အဘိဉ်ခဲလၢာ်အဂီၢ်လီၤ. ရှံမိဉ်ကွဲးဝဲ.

Anonymous.

ဝဂၤ၅၉, မၢ်ရှူး ဝ မိကွဲးဝဲ.

ပၢ်ဝးဘိဝရဉ်တဂၤဒၢ. ခဲကနံဉ်အံၤမ့ၢ်ယွၤ တဂၤအတၢ် ဆဉ်တၢ်ကွံအတၢ်အံးကွၢ်ကွၢ်
 ကွၢ်ယၢဝတးမိးယအိဉ်မုဉ်အိဉ်ခဉ်မိးဖိမိးမၤမိးအပျဲၢ်အဘိဉ်ခဲလၢာ်လီၤ, စဝရဉ်ဝးဘိပၢ်
 ဒၢ. ယလီၤမးမိးန့ၢ်ယံာ်လံးမိးယဝးယုာ်ဆဉ်ပၢ်ဒိဉ်မးလီၤ. ပၢ်ဝရဉ်ဝးဘိတဂၤဒၢ, ယပာ်
 မိးယဝးလၢယကကွၢ်အိဉ်ခကိးန့ၢ်တဘျီလီၤ. ယန့ၢ်ဟူၤယဖိဝဉ်တဖဉ်ထဲဆဉ်ယၢစံးဝဲလၢ
 ဝရဉ်ထံနီဉ်ကယဲဝဲမိးပၢ်အသးပှၢ်လံ, မိးတမၤလိလၢတၢ်ဆဉ်, မ့ၢ်ဖါတမ့ၢ်ဖါ, ထဲဆဉ်ယၢ
 တက့ၢ်. မိးဝရဉ်မ့ၢ်တမၤလိလၢဆဉ်တၢ်မိး မ့ၢ်ဝရဉ်ကကွၢ်ကွၢ်ဆူကီၢ်အမ့ၢ်ရဲကၢၤဖါ, တၢ်
 မိဉ်ခွဉ်ညါဆဉ်ယဝးဒိဉ်မးလီၤ. ဝရဉ်မ့ၢ်ကွၢ်ဂ့ၤ, တက့ၢ်ဆဉ်ဂ့ၤ, တၢ်မိဉ်ခွဉ်ညါယဝးလီၤ.
 တၢ်မိဉ်ထံဉ်လိာ်ဆဉ်မိးယဝးလၢဝရဉ် တဘျီလီၤ. ဝရဉ်တၢ်အဝှၢ်အဖိတအိဉ်ဆဉ်ဆဉ်တၢ်
 ဒိဉ်တက့ၢ်လံာ်ဖါလဲာ်ဖါလၢယကွၢ်မိးယဝးကမးထီဉ်မိးယကကွၢ် ဝကြီၤလၢယတၢ်ကူဉ်က
 အိဉ်ခဆိဉ်အဂီၢ်ဒိဉ်တၢ်လၢဟီဉ်ခိဉ်ချၢအံၤခဲလၢာ်လီၤ. မၤဝးဒိန့ဉ်မိးဝရဉ်ဒၢ, မၤစၢၤယၢတ
 ကွၢ်ဖဲအခွဲလီၤ. ဆဉ်ဆဉ်မိးလံာ်အိဉ်မိးယၢတဘျးဆဉ်လီၤ. တက့ၢ်. ဝးဒိယၢဆဉ်ယကွၢ်ယ
 န့ၢ်ပၢ်ဘဒ္ဒတဝၢ်ဆဉ်, ဆဉ်ဆဉ်မ့ၢ်လၢယွၤတဂၤအံၤဝဲဒိးယထးခိဉ်ခတးမိးယခွဉ်ညါတစဲး
 စဲးလီၤ, ပၢ်ဝးဘိဒၢ. တၢ်လၢကစၢ်ယွၤအတျးဒိဉ်မးလီၤ. ယအိဉ်ယဲတခီဖိအံၤယအိဉ်မိး
 ယကွၢ် ဆိကမိဉ်လီၤယဝး လၢတၢ်အဝှၢ်အကျိၤ တမံးမိး တမံးဝဲမိး ယကွၢ်လီၤကွၢ်ယ
 ဝးမိးယထံဉ်ဆဉ်လၢကစၢ်ယွၤအတျးအိဉ်မိးယၢဒိဉ်တုၤယစံးတခွတဉ်လီၤ. ကယဲၢ်ယမၤ
 တၢ်ခွဉ်ညါတၢ်တမံးလၢလၢကစၢ်ယွၤမ့ၢ်ကဒုးမၤဆဉ်ယၢမိးယမ့ၢ်တၢ်ကလိကလိလီၤ. ယ
 မိလီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ယဟးမ့ၢ်ဂ့ၤ, ယဆုဉ်နီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဖဲတပူၤပူၤန့ဉ် ယွၤဒုးဆိကမိဉ်ယၢလၢတမံး
 ဆဉ်တမံးလီၤ.

မၤဝးဒိန့ဉ်မိး မိးမိး ယကခွတၢ်ဆဉ်ဖးမိး ယွၤအဘိအမ့ၢ်ခိလၢယံာ်ဆံအမ့ၢ်န့ၢ်လၢပှၢ်
 တၢ်မၤဖိခွဉ်တဖဉ်အဒိ, န့ဉ်တၢ်ထုကဗဉ်န့ၢ်ယဂီၢ်လၢကစၢ်ယွၤတက့ၢ်, ပၢ်ဝရဉ်ဝးဘိဝဲဒၢ.
 ဝဲဒဉ်ခွဲမ့ၢ်ကီၤလၢဝါတကလုာ်လၢမိးမိးပၢ်မိးမိးလံာ်ဖါလဲာ်ဖါအိဉ်မိး ဝုးမိးဝုးန့ၢ်ပၢ်တၢ်
 ကူဉ်တၢ်ဆးအိဉ်မိးဝုးအါမးလီၤ. မ့ၢ်ပဲဝဲဒဉ်ကစၢ်ယွၤမၤစၢၤပှၢ်မိး ပကအိဉ်ထီဉ်က့ၤလီၤ. မ့
 တမ့ၢ်ဆဉ်မိးတၢ်ကိအိဉ်မိးယၢလီၤပၢ်ဒၢ. ဝရဉ်ဒၢ, လံာ်တၢ်အိဉ်ဒိဉ် ကိးထံကိးကီၢ်အက
 လုာ်ကလုာ်တၢ်မိဉ်န့ၢ်ယဝးကိးအကတီၢ်ဒဲးလီၤ. မိယွၤအိဉ်မိးပၢ်ဝပှၢ်တက့ၢ်.

God created man in his own image.

ယွာ်တုလီၤပှၤကညိၤလာ်အကွၢ်အဂီၢ်ၤဒှ်ဝဲအဂ့ၢ်.

၁ မိၤ.၁၁၂၇.

ကစၢ်ယွာ်တုလီၤပှၤကညိၤအဂီၢ်ၤဒှ်ဝဲအဂ့ၢ်အပီၤလီၤ. ပစံးလာ်ယွာ်တုပှၤကညိၤယွာ်အ
ဒီးန့ၣ်မ့ၢ်ဂ်လဲၣ်. ကစၢ်ယွာ်န့ၣ်, အကွၢ်အဂီၢ်န့ၣ်အိၣ် ဒီးအဖံးအညးၣ်ပှၤကညိၤအဒီးဖါ. မ့တ
မ့ၢ်တၣ်ဒီးန့ၣ်ဒီးပှၤကညိၤအံၤ, အိၣ်ဒီးအဖါအကမီၤဒ်ကစၢ်ယွာ်အဒီးန့ၣ်ဖါ, ဒ်န့ၣ်တမ့ၢ်တၣ်. က
စၢ်ယွာ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးအဖါအကမီၤဒ်ဒ်ကလဲၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဒီးပစံး လာ်ယွာ်တုပှၤကညိၤအ
ကွၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လဲၣ်. ကစၢ်ယွာ်တုပှၤကညိၤန့ၣ်လီၤဂၢ်ဒီး အိၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်လာ်အဂ့ၢ်အဒီးလီၤ. တၢ်
လာ်ကစၢ်ယွာ်န့ၣ်, အိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်ဂ့ၢ်အဒီး ဝါဒီးတုလီၤပှၤကညိၤဒီးတုလီၤဝဲဒီးအဂ့ၢ်ဂ့ၢ်အဒီး
ဝါတဖါလီၤ. ဒ်ဒ်န့ၣ်ဒီးပစံးလာ်ယွာ်တုပှၤကညိၤအကွၢ်အဂီၢ်ၤအဒီးန့ၣ်လီၤ.

ပှၤမၤလိလံာ်လာ်ဝဲၣ်ဟီၤကတးအပူၤန့ၣ်, ကျဲၣ်ပနီၣ်ကျဲးဝဲဒှ်လီၤ.

Shwa Lai's Journal.

စ.န. ၁၈၅၈. လါအိၣ်ကျဲၣ်ဝဲၣ် ကွဲးဝဲ.

ယဟ်ၣ်ၣ်ခၢ်ဝဲး, ဒီးယမိၢ်မးမးဝဲး, ဒီးအဖါအလဲၣ်တၢ်အိၣ် ဖျိၣ်ဖိလၢတပူၤလၢ်လၢ်ခဲလၢာ်
ခွၢ်ခွၢ်. မဲတၢ်ခၢ်တၢ်မုၢ်, အိၣ်လၢခၢ်အိၣ်တက့ၢ်, မဲလၢခဲကိၣ်တစၣ်ယွာ်အတၢ်မူအထူ
အယိၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢ်လၢ်ခဲလၢာ်အမိၤအစၣ်တက့ၢ်. ဒီးယကစံးတၢ်ဝဲတၢ် ခုလၢတၢ်အဂ့ၢ်အ
ကျိၤလၢယထံၣ်ယခွၢ်ညါတဖၣ်တဘျီလီၤ.

ဒီးလာ်စးအနီၣ် ၁၈၅၇ န့ၣ်တနီၣ်န့ၣ်ယလဲၣ်ဒိၣ် က့ၢ်ဒိက့ၢ်တၢ်လၢကိၢ်တီၤအူအကိၢ်ဝဲ
မုၢ်န့ၣ်တဖါ, လၢခၢ်ဝဲးတက့ၢ်မၤယလၢယွာ် အဒီးလီၤ. ဒီးယဝဲၤလၢခဲလဲၣ်ဒိၣ်က့ၢ်ဒိက့ၢ်
ပှၤဂ့ၢ်ဖိဖဲန့ၣ်ဒီးတချးန့ၢ်ဒီးတနီၣ်တဂၤတၢ်, ဒီးတၢ်ညးဂီၢ်တၢ်ယဒီးယဖဲက့ၢ်လီၤက့ၢ်
လီၤ. ဒီးတၢ်လၢပှၤကိၢ်ဝဲၣ်ဖိတဖၣ်အံၤတၢ် ဘါတၢ်ဒ်ပယိၤအဒီးမးဖိကံၤဒီခါဒီး ဒီခါကိးတ
နီၤနီၤလီၤ.

ဒီးတၢ်လၢပှၤတဖၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢကစၢ်ကလိခါကိးဒီးကူၣ်ခးဒီး ဘုၣ်တၢ်ဒီးဂ့ၢ်တၢ်ဘျီ
လီၤ. ဒီးမ့ၢ်ပှၤကညိၤဒီးတကလုာ်ကတိၤတၢ်ဒ်ပဝဲအဒီးလီၤ. အတၢ်ကူတၢ်ဒီးန့ၣ်အပိၣ်မုၢ်ကူ
န့ၣ်ဒီးဆုဒ်ပဝဲအဒီးလီၤ. ဒီးမ့ၢ်အလံာ်ဖဲန့ၣ်အကကြၢ်ထဲစုဒ်, လီၤစဲတုၤလၢအကံၣ်ဒ်, ဒီး
ဒီးန့ၢ်ကါဒီးလဲၣ်လီၤ. အပိၣ်ခါဒီးဆုလီၤ. ဒီးတနီၤနီၤန့ၣ်တၢ်အဒီးလၢအကတၢ်ယွာ်ခါကိး
လီၤ. ယမ့ၢ်အိၣ်ယိၣ်ယိၣ်ဒီးယဆိကမိၣ်လၢအကတၢ်ယွာ်ခါကိးလီၤ. ဒီးတၢ်လၢကိၢ်ဝဲၣ်အံၤ,
မ့ၢ်ဝဲဆူဝဲတီၤအူမုၢ်န့ၣ်တဖါ, ဘူးဒီးပှၤဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်လၢကိၢ်လိၣ်အံၤဖဲထံၣ်အခိၣ်ထံး
လၢဒိၣ်ယမ့ၢ်ဒီးအမိးလဲၣ်ဆူဝဲအါဝဲအဆၢထံးလီၤ.

ဒီးအန့ၣ်အလီၢ်ခိးတၢ်ညးဂီၢ်ဘျီက့ၢ်ယဒီးယလဲၣ်အိၣ်ကဒီးလၢပကူမိၤန့ၢ်ပှၤအဖဲ
ညါလၢမုၢ်ပှၤ, ဆဉ်ကဆိတဖါလီၤ. အဝဲတကလုာ်အံၤမ့ၢ်ပှၤသ့ဖါလီၤ. ဒီးယအိၣ်ဒိၣ်က့ၢ်ဒိ
က့ၢ်ယွာ်အကလုာ်ဖဲန့ၣ်ဒီးညါလီၤ.

ဒီးသ့အိၣ်ဝဲလၢကိၢ်ခဲတဖၣ်ဘုၣ်တၢ်ဒီးကူၣ်ဆုဖုၣ်တုၤ အယိၣ်ဒုလၢဝဲတၢ်အဂီၢ်ၤလီၤ.
အပိၣ်ခါန့ၣ်ကူတၢ်ဖျိၣ်ခဲဖုၣ်ဖဲအကံၣ်တီၢ်ထံးလီၤ.

ဒီးတဘါဒီးယွါအါန့ၢ်အဘါယွါတဒိလီၤ.ဒီးမၤကဒီးလၢ, ၁၈၅၈ နံၤတနံၤအံၤယလဲၤ
အိၣ်ကဒီးလၢပှၤကညိတကလုၣ်အကျါဒီး တၢ်လၢပှၤတကလုၣ်အံၤ ကထိၤတၢ်တဒိဒီးပှၤ
န့ၢ်တကလုၣ်တၣ်, ကထိၤတၢ်န့ၢ်တၣ်ဘွဲတစဲး, ပကူတစဲး, မ့ၢ်ပှၤန့ၢ်စၢၤတကလုၣ်ဒီး၁ရၣ်
ကွၢ်လၢကိးဝဲလၢပှၤဝှၤဖိလီၤ.

ဒီးအဝဲတဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢကီၤလိၣ်အဝၢ်မုၢ်လိၣ်တဒိဘူးဝဲဆူစိၣ်လိၣ်တဒိလီၤ.တၢ်လၢစိၣ်
လိၣ်အံၤဖဲလိၣ်အိၣ် ထံးလၢ ဖိၣ်လဲၣ်ဒီး အမိးန့ၢ်လဲၤဝဲဆူအါဝၢ်အဆၢထံးစ့ၢ်ကိးလီၤ.
စိၣ်ကျိဒီးကီၤကျိအဘၢ်စၢၤန့ၢ်, အိၣ်ဝဲယဲၢ်ဒိကျဲဗုဒိကျဲဗုဒိလီၤ. ဒီးပှၤလၢအတနၢ်တူ
တၣ်ယွါအကလုၢ်အိၣ်အါမးလၢကျိစိၣ်တဒိလီၤ. ဒီးအဝဲအိၣ်လၢအကဂ့ၢ်လိၣ်၁ရၣ် တါ
ကွၢ်ယွါအိၣ်အါမးလိၣ်တးဆူဝှၢ်အါဝၢ်အဆၢန့ၢ်လီၤ.

ဒီးတၢ်လၢကီၤတီအူအံၤပှၤကညိဝှၣ်တဖၣ်ဂ့ၢ်အိၣ် ဂ့ၢ်အိၣ်တၢ်န့ၢ်မ့ၢ်ခုၣ်န့ၢ်, ကျၢ်ဘုၣ်,
ဘိဘၣ်န့ၢ်, ပထိးန့ၢ်, ဂ့ၢ်ဘွဲ, အတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်မ့ၢ်ဝဲ, ဘိၣ်ဆိၣ်ဗု, ပထိးဗု, ဘၣ်ဆိဗု, လၢန့ၢ်အ
မဲၣ်ညါဂ့ၢ်အိၣ်ဒီး, ဝဲးဝဲ, ၁ဘျၢ်လၢ, ၁ကွံအကလုၣ်ကလုၣ်. ထံးပိၣ်, တဒွံ, တဟီ, ရှုၢ်ဝဲ, ဒိၣ်
ဘျိ, မၣ်လကါအိၣ်ဝဲအါအါကလဲၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖိအိၣ်တၢ်န့ၢ်တဖိတၣ်ဝဲဒီးအဘိၣ်အဘိၣ်ပကီၢ်
အဒိးဘၣ်. ဖိအိၣ်ဒီးအိၣ်ဝှၣ်ဒီး ဂ့ၢ်လၢ, တၢ်ဆိၣ်ဗုအါမးကိးဂီၤကိးဟါလီၤ. တဒၤန့ၢ်ဘၣ်
ဒုၣ်ဒီးညါဒီးတၢ်ဖဲတၢ်ညၣ်တမံၤမံၤပဲဝဲအဒိးဘၣ်. တနီၤန့ၢ်တအိၣ်တၣ်ဘၣ်အံၤ, ညၣ်
အုၣ်အိၣ်ဝဲအါအါကလဲၣ်လီၤ. မ့ၢ်အဝှၢ်ဖိလဲၣ်, တၢ်လၢပှၤတဖၣ်အံၤလၢဒိတုးခဲကနံၣ်အံၤ
မ့ၢ်ပှၤလၢအအဲၣ်ဆူၣ်အဲၣ်ထၢ, ပဲၣ်ဝဲမၤဂီၤ လိၣ်အဝဲအဲၣ်ဖိးကူၣ်တဒု, ကၢတဒု, တလဲလိၣ်
အဟံၣ်အစီဘၣ်, ဒီးလဲၤပှၤတဘျၢ်လဲၤလိၣ်တဘျၢ်ဘၣ်ဒီးအစ့တအိၣ်ခွၢ် ကိးဘၣ်, အိၣ်ထဲ
လၢကျိၣ်ဒီးဖိလီၤ.

ဒီးတၢ်လၢကီၤတီအူ အံၤလၢမုၢ်လိၣ်တဒိတုးလၢယီၤ အကီၢ်, လၢဆၣ်ကဆိတဒိတုး
လၢအါဝၢ်, လၢမုၢ်န့ၢ်တဒိ, တုးလၢပှၤဝှၢ်, လၢမဲၤလၢကီၤတဒိတုးလၢဝှၢ်အိၣ်ကျိလီၤ. ဒီး
ပှၤလဲၤစံၣ်တဲၤထဲလိၣ်ယွါအကလုၢ်အံၤတၢ်ကုၣ်ဒီးဘၣ်, အိၣ်ဒီးအါမးလီၤ.

ဒီးတၢ်မဲၤလိၣ်လၢဟီအူပှၤလၢကျိအံၤလၢအလီၤဆီဒီး တအိၣ်ဘၣ်လၢပကီၢ်န့ၢ်မိၢ်ဂီၢ်
ဘၣ်, ပၤ၁ဘၣ်, တလုၣ်ဂီၤ, လၢဝဲ, ရှိအထံး, ဒီးတဒွံ ဂ့ၢ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမးလီၤ. ပမ့ၢ်ကွဲး
တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်, ဒီးတၢ်လီၤဆီန့ၢ်ပကီၢ်န့ၢ်အိၣ်အါမးလီၤ. မဲၤတၢ်အမုၢ်အိၣ်ဒီး ၁ရၣ်မးမးတ
ကွၢ်ပှၤသ့ၣ်, ဝဲးသ့ၣ် ဒီး၁ရၣ်မးမးအပျဲၢ်အဘိၣ်ယွါအဖိအလံၤဝှၣ်ဒုဒါ, မိၣ်လိၣ်၁ကိးပ
မဲၣ်ဒီးမၤ၁ကိးတၢ်မၤလၢ အဘၣ်ဒီးဒီးယွါအတၢ်မၤတကွၢ်ဖိ. အဝှၢ်ဖိအံၤဖဲအဆၢအက
တီၢ်အိၣ်ဒီးအဖၢမုၢ်ဒီးပမၤတၢ်ဝဲလီၤ. ပၣ်တၢ်လိပမိၢ်ပပၣ်ပပၣ်, ပစုလိၣ်ပခိၣ်ခိၣ်
လၢအဘၣ်ဒီးဒီးအအံၤတစၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အချၢအံၤတဂ့ၢ်. ရှိလဲၤကွဲးဝဲ.

မဲၤကနံၣ်အံၤတၢ်လၢလိၣ်လၢမးမးဝဲးစံၣ်ညိၣ်တဘျၢ်, ဒိပစံးတၢ်အဒိး, “လိၣ်စရံးအဝှၢ်
ပၣ်ဖိၣ်ဝဲ” တဘျၢ်န့ၢ်ပုၣ်န့ၢ်ဝဲလီၤ. ဒီးအကလုၢ်တၢ်ဖဲတကူၣ်ဒီးစးမိတကူၣ်န့ၢ်အပှၤမ့ၢ်တ
ဘးမ့ၢ်အကလုၢ်တၢ်ဖဲဒီးဖိဘျၢ်ညါအပှၤကမ့ၢ်တးပၤလီၤ.

Maulmain:—Published at the Amer. Mis Press, under the supervision of Rev J. WADE, D. D.
Rev. C. Bennett Supt. Mission Press.